

УДК 811'243'42:378.011.3–051:159.954.4

Креативність та творчість дискурсивної особистості педагога

Пасинок В. Г.

доктор педагогічних наук, професор, декан факультету іноземних мов

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна; e-mail: fl@karazin.ua;

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2146-1151>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=yEociXAAAAAJ&hl=ru&oi=sra>;

RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/scientific-contributions/2118029868_VG_Pasinok
(Харків)

У статті розглядається творча дискурсивна особистість педагога як викладача-експерта у центрі будь-якої навчальної діяльності та джерела знань, які передаються студентам. Ефективність професійної діяльності педагога переважно визначається рівнем сформованості в нього майстерного спілкування з іншими учасниками навчально-виховного процесу. За допомогою креативного педагогічного спілкування здійснюється трансляція певного суспільного й професійного досвіду від викладача до тих, хто навчається, а також відбувається обмін особистісними характеристиками, пов'язаними з досліджуваними об'єктами й життям взагалі. Таке спілкування виконує провідну роль у формуванні особистості молодшої людини, її самосвідомості, ціннісних настанов і способу життя взагалом. Креативність викладача визначається у статті як невід'ємний фактор, що конструє дискурсивну особистість педагога. В роботі також розглянуті інноваційні техніки реалізації творчої складової викладача та проаналізовані найефективніші з них: у невербальній сфері (кінесика, проксемика, паралінгвістика, екстралінгвістика, такесика) та вербальній сфері (логічне осмислення, деталізація, конкретизація, діалогічний стиль, виявлення тенденції).

Ключові слова: дискурсивна особистість, креативність, педагог, творчість.

Пасынок В. Г. Креативность и творчество дискурсивной личности педагога. В статье рассматривается творческая дискурсивная личность педагога как преподавателя-эксперта в центре любой учебной деятельности и источника знаний, которые передаются студентам. Эффективность профессиональной деятельности педагога в основном определяется уровнем сформированности у него мастерства общения с другими участниками учебно-воспитательного процесса. С помощью креативного педагогического общения осуществляется трансляция общественного и профессионального опыта от преподавателя к учащимся, а также происходит обмен личностными характеристиками, связанными с исследуемыми объектами и жизнью в целом. Такое общение выполняет ведущую роль в формировании личности молодого человека, его самосознания, ценностных установок и его образа жизни. Креативность преподавателя определяется в статье как неотъемлемый фактор, который конструирует дискурсивную личность педагога. В работе также рассмотрены инновационные техники реализации творческой составляющей преподавателя и проанализированы наиболее эффективные из них: в невербальной сфере (кинесика, проксемика, паралингвистика, экстралингвистика, такесика) и вербальной сфере (логическое осмысление, детализация, конкретизация, диалогический стиль, выявление тенденции).

Ключевые слова: дискурсивная личность, креативность, педагог, творчество.

Pasynok V. G. Creativity of the discursive identity of the teacher. The article discusses a creative discursive identity of the teacher as an expert in the center of any educational activity and source of knowledge which is given to students. Effectiveness of the teacher's professional activity is mainly determined by the level of his skill in communication with other participants in educational process. With the help of creative pedagogical communication, social and professional experience is transmitted from the teacher to those who study; the same happens with specific characteristics associated with the objects under study and life in general. Such communication plays a leading role in shaping the personality of a young man, his self-awareness, life attitude and lifestyle. In the article, the teacher's creativity is defined as an integral factor that constructs a discursive identity of the teacher. The paper also reviews innovative techniques for implementation the teacher's creative component. It also analyzes the most effective ones: in the non-verbal sphere (kinesics, proxemics, paralinguistics, extralinguistics, takesics) and the verbal sphere (logical comprehension, detailing, concretization, dialogical style, trend detection).

Key words: creativity, discursive identity, teacher.

*“Займаючись викладацькою діяльністю,
необхідно знати три речі:
свій предмет, кому ти його викладаєш та те,
як викладати його елегантно.”*

(Лола Мей)

У французькій мові є дві близькопов'язані лексеми: *créativité* та *créatique*. Перша визначається як «*capacité, faculté d'invention, d'imagination; pouvoir créateur*», а друга – як «*ensemble des techniques et methods soutenant et developpant la créativité*» [27]. В українській мові під *творчістю* розуміється «діяльність людини, спрямована на створення духовних і матеріальних цінностей», а під *креативністю* – творча новаторська діяльність» [2, с. 984]. Творчість є одним з головних важелів формування кожної окремої людської особистості, як і креативність, що також є характерною рисою творчої особистості, яка стає особистістю тільки в середовищі собі подібних [20, с. 17]. Типологія особистостей може будуватися на підґрунті різноманітних критеріїв, у тому числі і з урахуванням того типу спілкування, в якому відповідна особистість найбільш часто приймає участь або в якому виражає себе особливо яскраво. В такому випадку ми говоримо про дискурсивну особистість [5, с. 125].

Ведучим педагогічного дискурсу є дискурсивна особистість *педагога*, яка відзначається, перш за все, силою слова, вмінням «читати» душу людини. Творча і креативна робота викладача вимагає від нього знання та вміння використовувати різні засоби: здатність до оцінювання особистості з різних точок зору, великий професійний досвід, його креативна реалізація в педагогічній діяльності.

Цей процес перманентний: для педагога немає перешкод для самовдосконалення, подальшого творчого розвитку. Кожна людина – це свого роду книга, яку викладач повинен прочитати. Педагог – це центральна фігура в освітній установі, яка забезпечує успіх всього процесу навчання і виховання. Він не тільки навчає, але й виховує учнів своїми особистісними якостями [11]. Досвідчений, творчий викладач завжди у пошуці нових ідей і методів викладання. В його арсеналі є вдалі тексти, приклади, жарти, кмітливі прислів'я та приказки. Засоби креативності, здебільшого пов'язані з неординарними завданнями, рольовими іграми, цікавими вправами, способами інтерактивного спілкування [13], груповими дискусіями як методами активного навчання спілкуванню, а також з творчою інтерпретацією тексту [15]. Таким чином, креативність педагога як дискурсивної особистості спонукає його до творчості. Це – автори-творці, які характеризуються розвиненим інтелектом, мають певні етичні настанови і життєвий досвід. Творчість завжди пов'язана з індивідуальним, особистісним початком педагога, передбачає його здатність створювати те, чому немає аналогів. Нагадаємо імена педа-

гогів, чії імена закарбувалися в історію, є Ян Амос Коменський, В. О. Сухомлинський, Ш. Амонашвілі, А. С. Макаренко, К. Д. Ушинський, Я. Корчак, М. Монтессоррі тощо.

Концептуальна система педагога як дискурсивної особистості визначається знаннями норм мови, вмінням їх використовувати в мовленні, здатністю спілкуватися і досягати цілі. Гарний педагог відрізняється умінням «прораховувати» ситуацію і завчасно передбачати оцінки аудиторії і її реакцію. М.М. Бахтін відзначав, що «висловлювання з самого початку будується з урахуванням можливих реакцій, заради яких воно загалом і створюється. Такий висновок є актом справжньої творчості» [1, с. 150], що є невід'ємним для дискурсивної особистості педагога, творчість якого характеризується швидкістю реакції у нестандартних ситуаціях, артистизмом, здатністю захоплювати, реагувати з гумором.

Творча особистість педагога має здібності впливати на емоційну сферу вихованців, умінням завоювати їхню увагу. Так, за словами видатного українського педагога Василя Сухомлинського, «вчитель – це артист, але його слухачі й глядачі не аплодують йому; це скульптор, але його робіт ніхто не бачить; це лікар, його пацієнти дуже рідко дякують за лікування, та й загалом не хочуть лікуватися; це – батько і мати, але він не отримує належної кожному батькові частки синівської любові...» [22, с. 115]. Дискурсивна особистість викладача розвивається протягом усієї педагогічної діяльності, є вирішальним фактором його просунення до вершин педагогічної майстерності. Педагог здатний запалити в своїх учнях жагу до знань, тому кожному викладачу треба розвивати креативність, яка є головним показником його професійної компетентності [8, с. 5-12; 12, с. 199-204].

Творчість учителя є неможливою там, де не налагоджена робота із вихованцями. Відсутність добрих стосунків між студентами, школярами, нудьга під час занять, виклад педагогом матеріалу в'ялим тоном, як показують дослідження, знижують працездатність на 10-20 % у слабких та до 37% у сильних учнів [3]. За демократичного стилю спілкування викладач із гарними намірами намагається бути оптимістом, бадьорою та відкритою людиною, кмітливим, і такими ж стають його учні, наслідуючи його. Творча дискурсивна особистість педагога заохочує і творчу активність вихованців, рахується з їхньою суспільною думкою колективу.

На рисунку 1 подано схему-уявлення вчителя 21 століття, а саме, якими якостями він має володіти. Серед них: вміння поглянути на ситуацію з позиції учня, вмотивованість, інтерактивність, комунікабельність, креативність, нестандартність, самовдосконалення, іноваційність, критичність мислення, розуміння гумору тощо. Звернімо увагу, що, виявляючи вимогливість, але у той самий час і лояльне ставлення до учнів, увічливо та тактовно

спілкуючись з ними, педагог має на меті виховувати взаємоповагу, високу вибагливість членів колективу один до одного.

Найбільша сила педагога як дискурсивної особистості – слово. Мовлення – універсальний засіб комунікації в аудиторії: воно дозволяє якомога точніше та з більшою образністю передавати матеріал, запланований викладачем. До сили слова викладачі звертаються для пояснення нового матеріалу на заняттях, виступів перед вихованцями та колегами, виховних бесід, аналізу помилок учнів, тобто, важливість комунікації «викладач – студент» неможливо переоцінити. Грамотне, натхнене та обов'язково добре слово здатне творити дива [14, с. 158-160]. А. С. Макаренко справедливо вважав одним із показників педагогічної майстерності вміння вимовити слова «підійди до мене» із десятками нюансів у голосі [10, с. 107-108]. Використання слова лежить в основі всіх складових педагогічної майстерності – гуманістичної спрямованості, професійної компетентності, педагогічних здібностей та технік. Окрім вербальної, вчитель також застосовує і невербальну комунікацію: *кінесіку*, яка допомагає передавати інформацію за допомогою жестів, міміки та рухів тіла; *проксемику*, що дає рекомендації щодо передачі інформації місця та часу комунікації; *паралінгвістику*, що експлікує вокальні можливості голосу, його діапазон, тональність, а також *екстралінгвістику*, яка розглядає гучність та темп мовлення, паузи, включення в мовлення, наприклад, покашлювання, сміх, плаксиві ноти та візуальне спілкування [19]. Останнім часом включають також *такесіку* [16, с. 36], яка займається аспектами дотику та контакту. Найбільш продуктивною стра-

тегією пояснення матеріалу є поєднання вербального (яскраві факти, приклади, порівняння) та невербального аспектів комунікації, що сприяє більш легкому та гарному засвоєнню матеріалу.

Добре аргументований та поданий приклад сприяє ефективності словесного впливу. За допомогою фактів легше переконати молодих людей, у яких менше розвинене абстрактне мислення. Ще у Стародавньому Римі вважали, що без прикладів неможливо ані правильно вчити, ані успішно навчатися. Цицерон казав, що там, де запевняють факти, немає необхідності у словах [23, с. 249]. Факт дозволяє слухачу нібито бачити, про що йому розповідають. Ще більш серйозно ставився І.П. Павлов до необхідності усе життя добирати факти та спиратися на них у роботі, у переконанні людей. «Факти – це повітря вченого, – писав він. – Без них Ви ніколи не зможете злетіти. Без них Ваші теорії – пусті потуги» [цит. за 7, с. 116]. Але вміння використовувати аргументовані факти – це нелегка задача для викладача. Найпростіший, найменш трудомісткий та тому найчастіший спосіб використання фактів – їх звичайний виклад для ілюстрації думок та розкриття проблеми. Проте існують також інші креативні способи:

- Логічне осмислення предмета: педагоги наводять близькі, підкріплюючі один одного факти про те, як малоздібні вихованці ставали видатними письменниками, вченими, державними діячами. Наприклад, у хімії – Д. І. Менделєєв, у фізиці – І. Ньютон, у математиці – О. В. Погорелов;
- Деталізація: предмет інформування подається у найменших деталях та в їх комбінаціях;
- Послідовна конкретизація: послідовний перехід від абстрактного до більш конкретного;

Рис. 1. Схема-образ вчителя 21 століття [11]

• Діалогічний стиль – основний стиль творчого вербального спілкування. Він змушує думати, приймати активну участь під час занять, у розмовах. Креативна особистість викладача, перш за все, вимоглива до себе. П. Грегор, французький поет, так визначав вимогливу людину: «Хто знає ціну, буває до себе суворий. Хто до себе суворий, той дійсно великий» [цит. за 7, с. 116];

• Виявлення тенденції: застосування соціально-історичного аналізу фактів, явищ, ідей; диференціація характеру та напряму їх подальшого розвитку. Як писав В. О. Ключевський, «Викладачеві слово дане не для того, щоб приспати свою думку, а щоб будити думку інших» [6, с. 81].

Окрім усталених творчих методів, що були вищезазначені, в педагогічному спілкуванні важко переоцінити роль та можливості *гумору* як творчого методу, який оживляє процес викладання дисциплін, прискорює їх засвоєння. Сміх – один із найважливіших засобів спілкування між людьми [18, с. 84-85] і спосіб впливу на будь-яку аудиторію. В. Раабе, німецький письменник, уважав, що гумор – «рятівний круг на хвилях життя» [26]. Креативно використовуючи засоби гумору, викладач може підвищити рівень своєї педагогічної діяльності. Мета жарту – не просто викликати сміх аудиторії. За допомогою гумору можна керувати настроєм групи, створювати умови для дій колективу. Педагоги використовують у своїй роботі багато прийомів комічного. Розглянемо деякі з них:

• Іронія. М. В. Ломоносов писав: «Іронія є тим, коли через те, що кажемо, протилежне розуміємо» [9, с. 97]. Чим глибше справжній зміст іронії є прихованим, тим ущипливішою вона є. Наведемо приклад креативності і винахідливості педагога. Школяр, біжучи коридором, болоче штовхнув учителя та злякано зупинився. Педагог, не приховуючи

болю, сказав: «Пробачте мене, будь ласка. Я бачу, що Ви поспішаєте, та я не здогадався пропустити Вас. Наступного разу я буду уважнішим» [20, с. 243]. Ще він додав таку історію: «Бернарду Шоу було за сімдесят, коли його збив із ніг велосипедист. Лежачи на землі, Шоу насилу підняв голову і сказав: «Вам неабияк не пощастило, молодий чоловіче. Були б Ви трішки більш енергійним, мені б було непереливки. А Ви б увійшли в історію як мій вбивця» [20, с. 243].

• Парадокс. Креативність педагога полягає в тому, що стандартну фразу зі звичним формулюванням можна трохи видозмінити. Наприклад, «*Want to sleep, have to work, want to work, have to sleep*».

• Каламбур – це гра слів, дотеп, що створюється за допомогою мовних засобів. Великі комедійні творчі педагогічні можливості відкриваються завдяки вживанню однакових за звучанням, проте різних за значенням слів: «*Looking at this chocolate map of Eastern Europe makes me Hungary*».

• Образність, що приводить до комічної безглуздості. Безглуздість полягає у самій ситуації, яка протирічить здоровому глузду та нашому повсякденному досвіду. На малюнках (рис. 2-3) показані креативні вчителі-предметники в образах.

• Компіляція стилів. Викладач може створити гумористичну ситуацію вживаючи в одній розповіді або одному реченні слів, що відносяться до різних стилів мовлення, наприклад, до простомовної або книжкової сфери, воєнної, світської, протонародної, казкової, спортивної тощо. Наприклад, наведемо випадок під час заняття з програмування:

(1) *Сергій Андрійович, а яку додаткову літературу ви порекомендуєте почитати?*

– Ну, мені «*Майстер і Маргарита*» подобається.
Або:

(2) *Скористаємося методом відомого німецького математика Подбора...*

Рис. 2 Вчитель історії

Рис. 3 Вчитель біології

Вивчати прийоми гумору, які використовуються найкращими лінгвістами, і застосовувати найбільш доречні із них – це бонус творчому педагогу. Лінгвісти виступають у «масці коміка», демонструючи комічну мовну гру, головним принципом якої є порушення норм [18]. Основні засоби створення експресивності гумористичного тексту – підтекст, асоціативність, настанова на сприйняття і інтерпретацію комічного. Виділяються базові дискурсивні риси креативного лінгвіста-жартівника: відмінне почуття гумору, ерудиція, пошук нового, творчий підхід, дотепність, розвинуте мислення [18, с. 84-97]. Бачити комічне, знаходити суперечності у поведінці учнів – це показники зрілості педагога. Гумор допомагає також безболісно уникнути або ліквідувати складний конфлікт, нейтралізувати напруження. Для того, щоб мати успішний вплив на учнів, педагог має показати їм, що він по праву, завдяки творчій ерудиції, блискучому володінню предметом, життєвому досвіду займає головуюче місце в колективі.

Справедливо відзначає відомий педагог І.І. Зююкін: «Нам важливі яскраві, небуденні особистості з "цікавинкою"» [4, с. 24]. Це має бути не просто хороша людина, а людина, яка чимось вирізняється серед інших, головним чином, своїми здібностями, яка приваблює учнів. Це може бути відмінне знання предмета, а також творчий підхід та креативність викладача як дискурсивної особистості. Саме такі характеристики педагога на сьогоднішній день інтегровані у сучасному інноваційному підході у викладанні – навчальній технології Content and Language Integrated Learning (CLIL). CLIL – це інтегрований предметно-мовний підхід у білінгвальному навчанні, виникнення якого продиктовано процесами глобалізації та об'єктивними умовами розвитку іншомовної освіти в світі [17, с. 89]. Важливим набуток використання CLIL є залучення іноземної мови до викладання сталих практик, що є ефективним способом підвищення мовної компетенції студентів, а також зацікавленості останніх у дисциплінах, що вивчаються. Знання мови – інструмент вивчення змісту предмета. Методика CLIL творчо поєднує в собі [24;25]:

- Content (процес оволодіння знаннями, навичками і вміннями в рамках навчального предмета) – розвиток міжпредметних зв'язків.

- Communication (використання іноземної мови для отримання знань з предмета). Фокус викладання змінюється з "вчитель – студент" на "студент – студент – вчитель", де вчитель є лише фасилітатором. Видами роботи є мозковий штурм – висловлення ідеї та думок учнів з різних аспектів теми. Участь в дискусіях, диспутах, дебатах сприяє підвищенню мотивації, вимагає розумової напруги і стимулює мовну активність учнів під час обмірковування і обговорення проблем.

- Cognition (розвиток мислення) – залучення студентів до процесу пізнання суті досліджуваних явищ за допомогою завдань для аналітичного або критичного читання і письма, завдання з порівняння, знаходження зв'язків тощо.

- Culture (культурологічні знання), які спрямовані на розуміння власної та іноземної культури, визначення свого місця, формування позитивного ставлення до інших культур.

Усі вищевказані якості формують творчу, креативну діяльність викладача і студента, яка отримує новий імпульс, знаходячи нові цінності і смисли. Спілкування проблематизується, педагог-інноватор звільняється від авторитарного стилю спілкування, залучаючи до процесу творчої співпраці своїх однодумців і опонентів. У цих умовах формується продуктивна креативна особистість педагога і учня в атмосфері діалогу-спілкування, діалогу-взаєморегуляції.

Таким чином, вища школа сьогоднішнього дня створює передумови для об'єднання зусиль працівників сфери освіти на підготовку фахівців, які могли б гідно представляти нашу країну в міжнародних професійних співтовариствах. Виникає інтерактивна творча взаємодія викладача і студента, що передбачає *дивергентний розвиток*, що веде до формування комунікативної і творчої компетентності особистості, яка є найважливішою складовою професіоналізму.

Література

1. Бахтин М. М. Эстетика словесного творчества. Москва, Рипол Классик: 1979. 445 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови [уклад. і гол. ред. В. Т. Бусел]. К.; Ірпінь: 2001. 1440 с.
3. ВсеОсвіта. Методи психологічної науки та особливості використання методів психології в наукових та прикладних дослідженнях [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://vseosvita.ua/library/metodi-psihologichnoi-nauki-ta-osoblivosti-vikoristanna-metodiv-psihologii-v-naukovih-ta-prikladnih-doslidzennah-22284.html>
4. Зююкін І. І. И жизнь, и слёзы, и любовь. М. : Дрофа-Плюс, 2007. 510 с.
5. Карасик В.И. Языковое проявление личности. – М. : Гнозис, 2015. – 384 с.
6. Ключевский В.О. Афоризмы. Исторические портреты и этюды. Дневники. М.: Мысль, 1993. 415 с.
7. Коротаева Е. И. Образовательные технологии в педагогическом взаимодействии. 2-е изд., пер. и доп. Учебное пособие для вузов. Litres: 2019. 181 с.

8. Лембик Е. Н. Методические рекомендации для преподавателей и мастеров п/о. Методика подготовки и проведения открытого занятия в образовательном учреждении среднего профессионального образования. Тюмень: ГАОУ СПО ТО «ТКВТ»: 2014. 36с.
9. Ломоносов М. В. Полное собрание сочинений. Том 7. Труды по филологии 1739-1758 гг. Издательство Академии Наук СССР. Москва. Ленинград: 1952. 997 с.
10. Макаренко А. С. Педагогические сочинения: в 8-ми т. Т. 8. М.: Педагогика, 1986. 336 с.
11. Майстерня педагога. [Електронний ресурс]. Режим доступа: <http://mozaikaped.blogspot.com/2017/03/obrazvchytelja-i-st.html>
12. Пасынок В. Г. Компетентность и креативность как основа профессионализма будущего преподавателя-филолога. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов. 2016. № 83. С. 199-204.
13. Пасынок В. Г. Аспект мовної майстерності. Сучасна іноземна філологія: дослідницький потенціал: VII міжнародний науковий форум. Х., 2016. С. 46-47.
14. Пасынок В. Г. Творческий подход в подготовке компетентной личности студента-филолога. Методичні та психолого-педагогічні проблеми викладання іноземних мов на сучасному етапі: шляхи інтеграції школи та ВНЗ: Х Міжнародна науково-методична конференція. Х., 2016. С. 158-160.
15. Пасынок В. Г. Творча інтерпретація іншомовного тексту. Каразінські читання. Людина. Мова. Комунікація: XVII наукова конференція з міжнародною участю. Х., 2018. С. 129-130.
16. Пирогова Л. И. Значимость невербальных средств коммуникации в педагогическом процессе. Научный вестник МГИИТ: М., 2017. №4 (48). 172 с.
17. Салехова Л. Л., Григорьева К. С. Content and Language Integrated Learning как основа формирования профессиональной иноязычной компетенции студентов технических вузов. Иностраный язык для профессиональных целей: традиции и инновации: Сб. статей II заочного Республиканского симпозиума. Казань: К(П)ФУ, 2013. С. 89-94.
18. Самохина В. А. Креативная личность Linguisticus-шутника, или ученые-лингвисты смеются. Когниция, коммуникация, дискурс. 2016. №. 12. С. 84-97.
19. Солощук Л. В. Вербальні і невербальні компоненти комунікації в англomовному дискурсі. Харків: Константа, 2006. 300с.
20. Станкин М. И. Если мы хотим сотрудничать. Книга для преподавателя и воспитателя. – М.: Издат. центр «Академия», 1996. – 384 с.
21. Студопея. [Електронний ресурс]. Режим доступа: https://studopedia.com.ua/1_62671_zagalni-risi-imidzhu-pedagoga.html
22. Сухомлинский В.А. Сердце отдаю детям. К.: Радянська школа, 1972. 423 с.
23. Туллий Ц. М. Три трактата об ораторском искусстве. М.: Наука, 1972. 471 с.
24. Ball Ph. What is CLIL? [Electronic resource] URL: <http://www.onestopenglish.com/clil/methodology/articles/article-what-is-clil/500453.article>
25. Coyle D. CLIL: Content and Language Integrated Learning. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 170 p.
26. Helmers H. Wilhelm Raabe. Metzler. [Electronic resource] URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-476-99763-0>
27. Ormal-Grenon J. B., Rollin N. The Oxford-Hachette French Dictionary. Oxford : Oxford University Press, 1994.
28. Samokhina V., Pasynek V. The Anthroponymic World in the Text of the Anglophone Joke. Lege Artis. 2017. Т. 2. №. 2. С. 284-355.

СВЕДЕНИЯ ОБ АВТОРЕ / INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Пасынок Валентина Григорьевна – доктор педагогических наук, профессор, декан факультета иностранных языков Харьковского национального университета имени В.Н. Каразина; e-mail: fl@karazin.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2146-1151>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=yEociXAAAAAJ&hl=ru&oi=sra>; RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/scientific-contributions/2118029868_VG_Pasinok

Pasynek Valentyna – Doctor of Pedagogy, Professor, Dean of the School of Foreign Languages of V. N. Karazin Kharkiv National University; e-mail: fl@karazin.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2146-1151>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=yEociXAAAAAJ&hl=ru&oi=sra>; RESEARCH GATE: https://www.researchgate.net/scientific-contributions/2118029868_VG_Pasinok